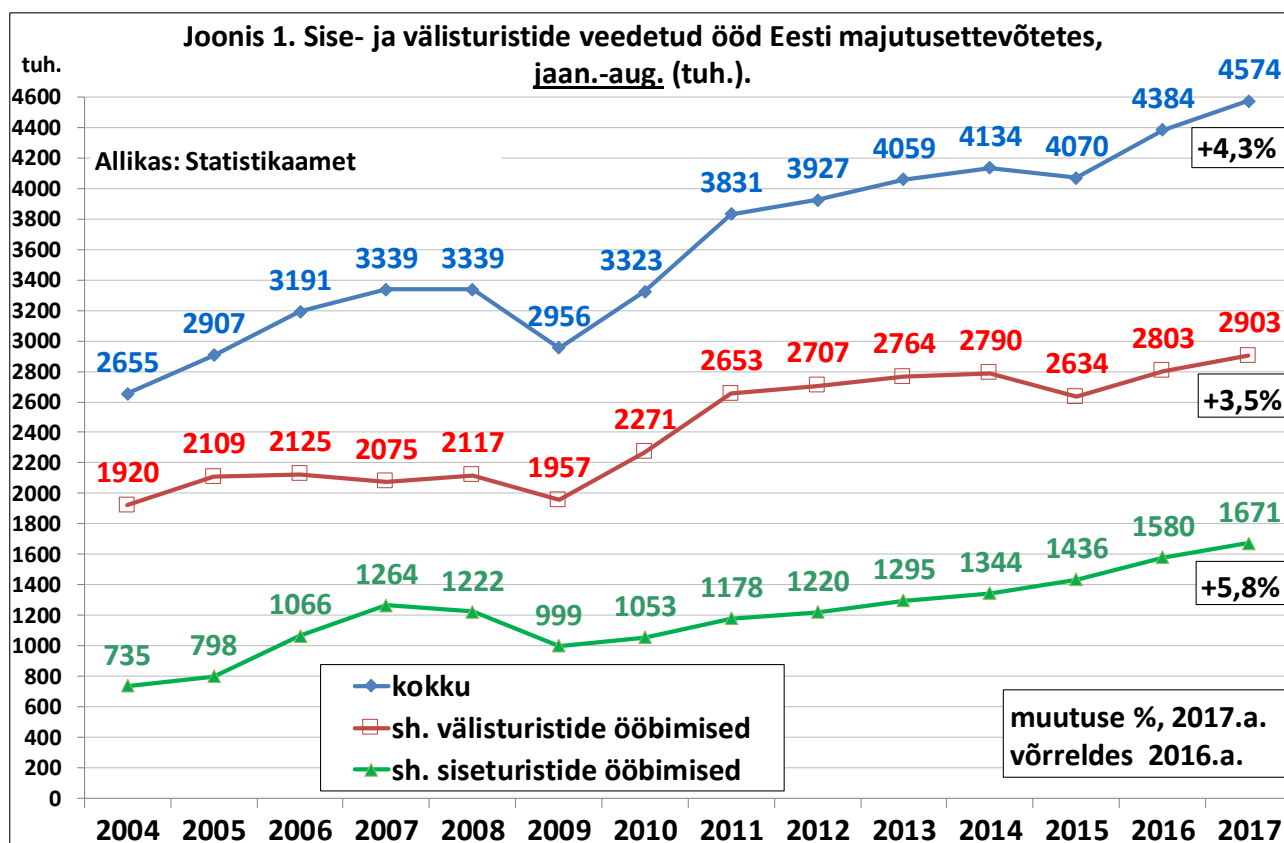

TURISM EUROOPA RIIKIDES

- Maailma Turismiorganisatsioon (UNWTO) on praeguseks avaldanud kokkuvõtte 2017.a. esimese poolaasta esialgsete tulemuste kohta. Selle põhjal tehti kogu maailmas I poolaastal 598 miljonit mitmepäevast välisreise – 6,4% ehk 36 miljoni võrra rohkem kui 2016.a. samal ajal.
- Reisid Euroopa riikidesse kokku kasvasid I poolaastal 7,7%. Kõige suurem oli kasv Lõuna-Euroopas, kuhu tehti 11,6% rohkem välisreise kui 2016.a. samal ajal. Kõige tagasihoidlikum aga oli kasv **Kesk- ja Ida-Euroopas**, kuhu tehti 3,6% rohkem välisreise kui 2016.a. samal ajal. Reisid Põhja-Euroopa riikidesse kasvasid 7,9% ja reisid Lääne-Euroopa riikidesse 6%.
- Head tulemused on seotud mitmete suuremate turismiturgude elanike reisikulutuste kasvuga. Kui nimetada maailma viie suurima turismituru hulka kuuluvaid riike, siis kasvasid Hiina ja Suurbritannia elanike kulutused välisreisidele I kvartalis vastavalt 9% ja 8%. I poolaasta koha andmeid avaldanud riikidest kasvasid 6% USA, 3% Saksamaa ja 11% Prantsusmaa elanike kulutused välisreisidele.
- **Venemaa** elanike kulutused välisreisidele kasvasid I poolaastal 26%. Seega hakkasid nende kulutused alates 2017.a. algusest kasvama peale langust kolmel eelneval aastal: nii 2015. kui ka 2016.aastal vähenesid nende kulutused välisreisidele eelneva aastaga võrreldes 31% ja 2014.aastal 5,7%. Absoluutarvudes tähendab see, et 2013.a. kulutasid Venemaa elanikud välisreisidele 40,2 miljardit eurot, 2016.a. aga peaaegu poole vähem ehk 21,6 miljardit eurot.
- UNWTO jaanuaris avaldatud prognoos nägi ette, et 2017.aastal kasvab väliturism kogu maailmas 3-4% ja Euroopas 2-3%. UNWTO ei ole praeguseks oma prognoosi muutnud.

EESTI TURISM

- Eesti majutusettevõtetes peatus 2017. a. esimese 8 kuu kokkuvõttes 2,49 miljonit turisti – 156 409 võrra ehk 6,7% rohkem kui mullu samal ajal. Välituriste oli majutusettevõtetes 1,5 miljonit ehk 5% rohkem kui 2016.a. samal ajal. Majutatud siseturistide arv kasvas 9,5%, jõudes 974 281-ni.
- Sise- ja välituristid veetsid majutusettevõtetes kokku 4,57 miljonit ööd (190 570 võrra ehk 4,3% rohkem kui 2016.a. samal perioodil). Välituristide veedetud öid oli 2,9 miljonit ehk 3,5% rohkem kui 2016.a. samal ajal. Siseturistid veetsid majutusettevõtetes 1,67 miljonit ööd (kasv 5,8%).

- Kui võrrelda Eesti tulemusi eespool esitatud Euroopa esimese poolaasta tulemustega, tuleb märkida, et esimese poolaasta tulemused olid Eestis tunduvalt paremad kui esimese 8 kuu tulemused, kuna nii sise- kui ka välituristide ööbimised juulis veidi vähenesid ja augustis kasvasid väga tagasihoidlikult.
- Nagu näitab joonis 1, **jõudis siseturism uue rekordini juba viiendat aastat järjest, väliturism aga teist aastat järjest** (eelkõige Vene turu suure languse tõttu vähenes väliturism 2015. aastal, kuid jõudis 2016. aastal uue rekordini).
- **Elukohariikide võrdluses on esimese 8 kuu kokkuvõttes absoluutarvudes lisandunud kõige rohkem Eesti elanike ööbimisi, välisurgudest lisandus arvuliselt kõige rohkem Vene ja Läti turistide ööbimisi (joonised 2 ja 3).** Kasvu näitasid ka näiteks Saksamaa ja Suurbritannia turistide ööbimised. Arvuliselt kõige rohkem vähenesid aga Soome turistide ööbimised.
- Sise- ja välituristid veetsid majutustevõtetes kokku 4,57 miljonit ööd ehk 190 570 võrra rohkem kui 2016.a. samal perioodil. Arvuliselt kõige rohkem lisandus veedetud öid **Tartus** (kasv 91 000 võrra ehk 39%). Suuremal arvul lisandus ööbimisi ka **Tallinnas** (kasv 72 000 võrra), **Saare maakonnas** (kasv 26 000 võrra) ja **Harjumaal** (kasv 18 000 võrra). Tartus on lisandunud mitmeid uusi hotelle, mis on toonud juurde uut klientuuri (tubade täitumus on Tartus tervikuna jäänud samaks või mõnel kuul isegi veidi kasvanud).

SISSETULEV TURISM

- Esimese 8 kuu kokkuvõttes moodustasid ööbimised puhkusereisidel 70%, tööreisidel 19% ja muudel reisidel 11% kõigist välituristide veedetud öödest. **Arvuliselt kõige rohkem lisandus ööbimisi puhkusereisidel.**
- Välituristide ööbimisi puhkusereisidel oli 2,02 miljonit. Võrreldes 2016.aasta esimese 8 kuuga kasvas nende arv 46 306 võrra ehk 2%.
- Välituristide ööbimisi tööreisidel oli 566 126. Võrreldes 2016.aasta esimese 8 kuuga kasvas nende arv 22 668 võrra ehk 4%.
- Välituristide ööbimisi muudel reisidel oli 317 612. Võrreldes 2016.aasta sama perioodiga kasvas nende arv 30 531 võrra ehk 11%.

Turism Soomest

- 2017.a. esimese 8 kuuga ööbis Eesti majutustevõtetes 645 901 Soome turisti, kes veetsid seal 1,19 miljonit ööd. Soome turistide arv vähenes 2016.a. sama perioodiga võrreldes 2%, nende veedetud ööde arv 3%. Kui aasta alguses nende ööbimiste arv kasvas, siis alates maikuust on turism Soomest mõnevõrra vähenenud. Mais ja juunis vähenes nende ööbimiste arv 3%, juulis 9% ja augustis 8%.
- Arvuliselt kõige rohkem vähenes nende ööbimiste arv **Tallinnas**. Samas 2016.aastal ka kasvas nende arv kõige rohkem just Tallinnas ja 2017.a. langus on olnud mõnevõrra väiksem kui mullune kasv (joonis 5). Tõenäoliselt on üheks nõudluse languse põhjuseks majutushindade kasv Tallinnas, kuna majutustevõtetes ööbimine on osaliselt asendatav kas ühepäevareisidega või muudes ööbimiskohtades ööbimisega. Alates veebruarist on Statistikaameti arvatav ööpäeva keskmine maksumus Tallinna majutustevõtetes kümnendiku võrra kõrgem kui eelmise aasta samadel kuudel, kusjuures juulis oli see isegi 17% mullusest kõrgem. Samuti avaldab ilmselt mõju Läti konkurents: alates aprillist on tunduvalt kasvanud Soome turistide ööbimised Lätis. Kuigi ööbimiste arv on seal tunduvalt väiksem kui Eestis, on tänavu nende lisandumine olnud märkimisväärne (esimese 8 kuuga veetsid Soome turistid Läti majutustevõtetes 157 700 ööd, mis on 15% ehk 20 850 võrra rohkem kui 2016.a. samal perioodil).
- **Pärnus** on Soome turistide ööbimiste arv 2017.a. vähenenud 4%, kuid sealgi eelnes sellele 2016.a. tugev kasv (tänavune langus on eelmise aasta kasvust poole väiksem). Samas on positiivne, et uute või uuendatud vaatamisväärsuste ning uute hotellide lisandumine Tartus on kasvatanud soomlaste ööbimisi **Tartus** 30%.

Soome turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd), jaanuar-august					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kogu Eesti	1185 022	1191 744	1171 410	1235 350	1193 267	-20 334	63 940	-42 083	5%	-3%
Tallinn	656 974	676 244	665 609	708 856	674 451	-10 635	43 247	-34 405	6%	-5%
Pärnu mk	273 249	277 071	266 953	293 328	280 305	-10 118	26 375	-13 023	10%	-4%
..Pärnu linn	266 737	269 000	259 366	282 214	271 393	-9 634	22 848	-10 821	9%	-4%
..Pärnu mk*	6 512	8 071	7 587	11 114	8 912	-484	3 527	-2 202	46%	-20%
Tartu mk	48 238	49 867	48 801	48 167	61 943	-1 066	-634	13 776	-1%	29%
..Tartu linn	44 907	46 337	45 628	45 290	58 819	-709	-338	13 529	-1%	30%
..Tartu mk*	3 331	3 530	3 173	2 877	3 124	-357	-296	247	-9%	9%
Saare mk	60 565	48 551	50 500	47 834	48 689	1 949	-2 666	855	-5%	2%
Harju mk	36 172	35 514	34 945	39 967	39 181	-569	5 022	-786	14%	-2%
Lääne mk	49 087	44 587	41 529	38 990	34 079	-3 058	-2 539	-4 911	-6%	-13%
Lääne-Viru	15 648	17 365	16 808	16 915	14 952	-557	107	-1 963	1%	-12%
Ida-Viru mk	13 808	13 307	15 589	14 455	14 667	2 282	-1 134	212	-7%	1%
Valga mk	12 289	10 718	10 293	9 935	9 381	-425	-358	-554	-3%	-6%
Viljandi mk	4 923	5 269	5 599	4 091	4 394	330	-1 508	303	-27%	7%
Võru mk	3 152	3 006	3 886	4 135	3 402	880	249	-733	6%	-18%
Hiiu mk	4 657	3 697	4 027	3 633	2 612	330	-394	-1 021	-10%	-28%
Järva mk	2 110	2 947	3 127	2 128	2 016	180	-999	-112	-32%	-5%
Põlva mk	2 192	1 657	1 761	1 438	1 543	104	-323	105	-18%	7%
Jõgeva mk	1 071	1 177	1 124	729	989	-53	-395	260	-35%	36%
Rapla mk	887	767	859	749	663	92	-110	-86	-13%	-11%

Turism Venemaalt

- Esimese 8 kuuga ööbis Eesti majutusettevõtetes 158 018 Vene turisti, kes veetsid seal 330 202 ööd.

Vene turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd), jaanuar-august							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kogu Eesti	338 997	416 962	475 181	462 951	288 505	284 260	330 202	-174 446	-4 245	45 942	-1,5%	16%
Tallinn	209 158	251 584	281 119	265 758	158 164	158 037	176 476	-107 594	-127	18 439	-0,1%	12%
Ida-Viru mk	55 344	69 853	76 727	74 550	54 657	60 062	72 963	-19 893	5 405	12 901	10%	21%
Tartu mk	10 558	15 763	21 680	22 009	15 080	13 111	18 981	-6 929	-1 969	5 870	-13%	45%
..Tartu linn	9 626	14 459	17 541	18 349	13 762	12 048	16 774	-4 587	-1 714	4 726	-12%	39%
..Tartu mk*	932	1 304	4 139	3 660	1 318	1 063	2 207	-2 342	-255	1 144	-19%	108%
Pärnu mk	17 750	21 636	25 435	25 711	15 585	12 412	13 665	-10 126	-3 173	1 253	-20%	10%
..Pärnu linn	17 404	20 563	24 443	24 328	14 424	11 743	12 756	-9 904	-2 681	1 013	-19%	9%
..Pärnu mk*	346	1 073	992	1 383	1 161	669	909	-222	-492	240	-42%	36%
Valga mk	12 602	12 033	15 488	16 366	11 252	8 169	11 721	-5 114	-3 083	3 552	-27%	43%
Harju mk	7 014	13 323	14 536	16 004	8 281	7 413	10 718	-7 723	-868	3 305	-10%	45%
Lääne-Viru	4 467	6 270	11 571	14 752	8 179	9 862	8 156	-6 573	1 683	-1 706	21%	-17%
Saare mk	6 454	7 725	7 738	8 354	5 526	5 016	5 925	-2 828	-510	909	-9%	18%
Põlva mk	8 564	9 881	10 741	8 051	4 483	3 469	3 864	-3 568	-1 014	395	-23%	11%
Lääne mk	3 242	4 338	4 002	4 972	3 187	2 591	3 127	-1 785	-596	536	-19%	21%
Võru mk	2 576	2 768	4 042	3 955	2 112	2 013	2 422	-1 843	-99	409	-5%	20%
Jõgeva mk	508	475	438	939	567	663	813	-372	96	150	17%	23%
Hiiu mk	279	805	744	528	428	349	519	-100	-79	170	-18%	49%
Viljandi mk	246	188	551	544	555	492	498	11	-63	6	-11%	1%
Järva mk	64	112	145	163	174	275	180	11	101	-95	58%	-35%
Rapla mk	171	208	224	295	275	326	174	-20	51	-152	19%	-47%

- Vene turistide arv kasvas 2016.a. sama perioodiga võrreldes 20% ja nende veedetud ööde arv 16%. Peale ligi 2-aastast langust on nende ööbimiste arv uuesti kasvanud kõigil kuudel alates 2016.a. septembrist. Kuna aga vahepealne langus oli nii suur, võtab taastumine kunagisele rekordtasemele veel mitu aastat. Seetõttu oli nende ööbimiste arv 2017.a. esimese 8 kuu kokkuvõttes 31% väiksem kui 2013.a. samal perioodil (enne languse algust).
- Vene turistide ööbimisi lisandus peaaegu kõigis maakondades. Arvuliselt kõige rohkem lisandus nende ööbimisi nende kahes populaarseimas sihtkohas **Tallinnas ja Ida-Virumaal**. Võib öelda, et Ida-Virumaa majutusettevõtted on Vene kriisiga keskmisest paremini toime tulnud. Kui Eestis keskmiselt on Vene turistide ööbimiste arv seni rekordilisest 2013.a. tasemest veel 31% väiksem ja Tallinnas isegi 37% väiksem, siis Ida-Virumaal on nende ööbimisi tänavu vaid 5% vähem kui 2013.a. samal perioodil (joonis 7). Absoluutarvudes suuremat kasvu näitasid ka nende ööbimised Tartu maakonnas (eelkõige Tartus) ning Valgamaal ja Harjumaal. Tartus avaldasid ilmselt mõju uued hotellid ja vaatamisväärsused (nagu teistegi lähiturgude puhul).
- Peaaegu kõigis Euroopa riikides on tänavu Vene turistide ööbimiste arv kasvanud. UNWTO andmetel kasvasid Venemaa elanike kulutused välisreisidele I poolaastal 26%. Nagu näitab joonis 8, kasvasid nende ööbimised mitmetes Euroopa riikides koguni üle 30 või 40%. Samas tuleb siin silmas pidada, et mõnes riigis algas nõudluse taastumine juba 2016. aastal, paljudes aga ongi alles 2017. aasta esimene, mil nende nõudlus pärast mitmeaastast langust kasvama hakkas. 2016.a. kokkuvõttes kasvas nende ööbimiste arv vaid vähestes Euroopa riikides (sh. Eestis, Lätis ja Leedus), samas näiteks kõigis Põhjamaades nende ööbimiste arv 2016.a. kokkuvõttes jätkuvalt vähenes (näiteks Soomes 11%). 2017.a. esimese 8 kuu kokkuvõttes lisandus nende ööbimisi Eestis 16%, Soomes 18% ja Lätis 13%. Leedus lisandus nende ööbimisi I poolaasta kokkuvõttes 9%.

Turism Lätist

- Turism **Lätist** jõudis uue rekordini juba kuuendat aastat järjest. Lätist saabus turiste 108 319 (kasv 15%); nende veedetud ööde arv oli 163 555 (kasv 14%).

Läti turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd), jaanuar-august						Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kogu Eesti	102 408	106 282	114 711	129 753	143 480	163 555	15 042	13 727	20 075	11%	14%
Tallinn	45 559	46 453	44 541	52 186	56 742	58 327	7 645	4 556	1 585	9%	3%
Pärnu mk	11 795	11 302	18 183	20 635	28 147	31 516	2 452	7 512	3 369	36%	12%
..Pärnu linn	10 463	10 122	15 711	17 770	26 583	29 327	2 059	8 813	2 744	50%	10%
..Pärnu mk*	1 332	1 180	2 472	2 865	1 564	2 189	393	-1 301	625	-45%	40%
Tartu mk	12 415	15 756	15 748	14 550	15 933	27 167	-1 198	1 383	11 234	10%	71%
..Tartu linn	9 868	11 327	11 478	11 299	13 175	22 912	-179	1 876	9 737	17%	74%
..Tartu mk*	2 547	4 429	4 270	3 251	2 758	4 255	-1 019	-493	1 497	-15%	54%
Saare mk	14 267	14 015	13 559	15 275	14 229	16 354	1 716	-1 046	2 125	-7%	15%
Harju mk	4 352	3 819	4 436	4 691	7 878	7 686	255	3 187	-192	68%	-2%
Ida-Viru mk	3 745	4 265	5 180	4 858	5 514	5 052	-322	656	-462	14%	-8%
Valga mk	2 177	2 067	2 733	4 111	3 828	3 566	1 378	-283	-262	-7%	-7%
Võru mk	1 485	1 683	2 199	2 028	1 570	2 407	-171	-458	837	-23%	53%
Lääne mk	684	1 176	1 297	3 031	1 536	2 147	1 734	-1 495	611	-49%	40%
Lääne-Viru	2 514	2 441	2 607	2 363	2 381	2 054	-244	18	-327	1%	-14%
Põlva mk	819	990	842	965	1 515	1 868	123	550	353	57%	23%
Järva mk	377	85	180	986	524	1 574	806	-462	1 050	-47%	200%
Jõgeva mk	444	421	636	1 057	1 122	1 490	421	65	368	6%	33%
Hiiu mk	664	692	1 022	879	765	1 162	-143	-114	397	-13%	52%
Viljandi mk	922	936	1 413	1 785	1 004	965	372	-781	-39	-44%	-4%
Rapla mk	189	181	135	353	792	220	218	439	-572	124%	-72%

- Turism Lätist kasvas tunduvalt just mitmetes väljaspool Tallinna asuvates sihtkohtades (joonis 9). Arvuliselt kõige rohkem kasvas Läti turistide ööbimiste arv Tartu maakonnas – eelkõige Tartus, aga

tunduvalt lisandus ööbimisi ka mujal Tartumaal. Nagu Soome ja Eesti turistidegi puhul, mõjutas ka Läti turistide nõudluse kasvu Tartus uute vaatamisväärsuste ja hotellide lisandumine. Tartus kasvas nende ööbimiste arv eelmise aastaga võrreldes 74%, võrreldes üle-eelmise aastaga aga on nende ööbimised seal kahekordistunud.

- Lisaks Tartule näitasid Läti turistide ööbimised arvuliselt suuremat kasvu ka Pärnus ja Saare maakonnas. Pärnus lisandus nende ööbimisi 10%. Siin tuleb märkida, et nende ööbimised Pärnus on näidanud tugevat kasvu juba aastaid. Eriti märkimisväärne oli kasv 2016.a. (esimese 8 kuu kokkuvõttes lisandus nende ööbimisi 2015.a. sama perioodiga võrreldes koguni 50%). 2017.aasta esimese 8 kuu kokkuvõttes oli Läti turistide ööbimisi Pärnus peaaegu 3 korda rohkem kui 2013.a. samal perioodil. Saare maakonnas lisandus Läti turistide ööbimisi esimese 8 kuu kokkuvõttes 15%. Kasv oli tunduvalt suurem madalhooajal (esimese 5 kuu kokkuvõttes +35%, samas juunist augustini vaid 5,6%).

Muud välisriigid

- 2017.a. esimese 8 kuuga ööbis Eesti majutusettevõtetes 51 901 **Rootsi** turisti, kes veetsid seal 99 507 ööd. Rootsi turistide arv kasvas 2016.a. sama perioodiga võrreldes 1,4%, nende veedetud ööde arv vähenes 4%. Tallinnas vähenes nende ööbimiste arv 5% – peale 13% kasvu 2016.a. samal perioodil (joonis 10). Samas lisandus nende ööbimisi Harju ja Saare maakonnas ning Tartus. Eesti (eriti Tallinna) tulemustele võis mõju avaldada Läti konkurents: kuna alates 2016.a. lõpust lisandus Riia-Stockholmi liinile üks laev, on Lätis tänava turism Rootsist tunduvalt kasvanud: majutatud turistide arv on esimese 8 kuu kokkuvõttes kasvanud 17%, nende veedetud ööde arv aga koguni 40%.

Rootsi turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd), jaanuar-august							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kogu Eesti	123 761	110 633	107 746	101 083	95 442	104 009	99 507	-5 641	8 567	-4 502	9%	-4%
Tallinn	75 429	65 001	60 268	57 351	54 193	61 242	57 946	-3 158	7 049	-3 296	13%	-5%
Pärnu mk	21 441	22 614	25 665	23 000	23 250	23 793	22 152	250	543	-1 641	2%	-7%
..Pärnu linn	20 606	21 335	24 440	21 746	21 764	22 340	20 613	18	576	-1 727	3%	-8%
..Pärnu mk*	835	1 279	1 225	1 254	1 486	1 453	1 539	232	-33	86	-2%	6%
Tartu mk	5 554	5 465	4 293	4 694	4 726	4 144	4 918	32	-582	774	-12%	19%
..Tartu linn	5 290	4 893	4 081	4 489	4 624	3 861	4 676	135	-763	815	-17%	21%
..Tartu mk*	264	572	212	205	102	283	242	-103	181	-41	177%	-14%
Saare mk	7 005	4 483	4 244	4 094	3 288	3 792	4 130	-806	504	338	15%	9%
Valga mk	3 845	3 334	2 890	2 170	1 830	1 959	2 145	-340	129	186	7%	9%
Lääne mk	3 417	3 424	3 967	3 466	2 876	2 927	1 982	-590	51	-945	2%	-32%
Harju mk	1 693	1 672	1 570	1 888	1 382	1 320	1 889	-506	-62	569	-4%	43%
Ida-Viru	2 809	2 246	2 109	2 118	1 967	2 280	1 341	-151	313	-939	16%	-41%

- Saksa** turiste ööbis esimese 8 kuuga Eesti majutusettevõtetes 96 615, nende veedetud öid oli 201 184. Perioodi kokkuvõttes kasvas veedetud ööde arv 7%, kuid majutatud turistide arv vähenes 1% võrra. Veedetud ööde arv kasvas märkimisväärselt jaanuarist aprillini (töö ja teenistusega seoses Tallinnas pikalt viibinud inimesed). Maist augustini aga vähenes nende ööbimiste arv Tallinnas 7% (samas eelnes sellele 2016.a. suvekuudel Tallinnas 11% kasv). Tõenäoliselt võib langus suvekuudel (kõige suurem oli see juulis) olla osaliselt seotud Tallinna hotellide hinnatõusuga ja hotellikohtade kõrge täitumusega tulenevalt EL eesistumise üritustest.
- Suurbritannia** turiste oli Eesti majutusettevõtetes esimese 8 kuu kokkuvõttes 39 737, nende veedetud öid oli 85 452. Turistide arv kasvas esimese 8 kuu kokkuvõttes 18% ja nende veedetud ööde arv 15%. Seda mõjutas tõenäoliselt uue lennuühenduse lisandumine Londoniga alates märtsist, kuna ka nende ööbimisi lisandus suuremal määral alates kevadest.

SISETURISM

- 2017.a. esimese 8 kuuga ööbis Eesti majutustevõtetes 974 281 siseturisti, kes veetsid seal 1,67 miljonit ööd. Siseturistide arv kasvas 2016.a. sama perioodiga võrreldes 9,5%, nende veedetud ööde arv 5,8%.
- Lisandus siseturistide ööbimisi nii puhkuse- kui ka tööreisidel, kuid **arvuliselt kõige rohkem lisandus ööbimisi puhkusereisidel**. Ööbimised puhkusereisidel moodustasid 55%, tööreisidel 26% ja muudel reisidel 19% kõigist siseturistide veedetud öödest.
- Puhkusereisidel veetsid siseturistid esimese 8 kuuga 923 866 ööd. Võrreldes 2016.aasta sama perioodiga kasvas nende arv 71 619 võrra ehk 8%. See tähendab ühtlasi, et **siseturistide ööbimised puhkusereisidel jõudsid juba kuuendat aastat järjest uue rekordini**. Puhkusereiside kiire kasv tuleneb Eesti elanike sissetulekute kasvust ja siseturistidele atraktiivsete ajaveetmis- ja puhkamisvõimaluste pidevast lisandumisest.
- Siseturistide ööbimisi tööreisidel oli 425 410. Võrreldes 2016.aasta esimese 8 kuuga kasvas nende arv 8% ehk 32 731 võrra.
- Siseturistide ööbimisi muudel reisidel oli 322 068. Võrreldes 2016.aasta sama perioodiga vähenes nende arv 13 285 võrra ehk 4%.
- Arvuliselt kõige rohkem lisandus siseturistide ööbimisi Tartus ning seejärel Tallinnas, Saare ja Harju maakonnas.
- Tartus kasvas siseturistide veedetud ööde arv koguni 53%, jõudes 157 754-ni. Lisandunud 54 574 ööbimisest 2/3 olid ööbimised puhkusereisidel. Tartus veedetud ööde arvu kasvule aitas kaasa uute või uuendatud vaatamisväärsuste lisandumine (eelkõige Eesti Rahva Muuseum) eelmisel aastal ning uute hotellide lisandumine 2016.a. teisel poolel. Samas tuleb ka märkida, et enne tänavust hüppelist kasvu püsis Tartus siseturistide ööbimiste arv mitmel eelneval aastal ühel tasemel – erinevalt mitmetest teistest Eesti sihtkohtadest, kus siseturistide ööbimiste arv kasvas ka eelnevatel aastatel (vt. [joonis 11](#)).
- Tallinnas lisandus tööreisidel veedetud öid veidi rohkem kui ööbimisi puhkusereisidel. Saare maakonnas lisandus eelkõige ööbimisi puhkusereisidel.

Siseturistide veedetud ööd majutustevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
Kogu Eesti	1295 083	1344 346	1435 822	1580 279	1671 344	91 476	144 457	91 065	10%	6%
Tallinn	190 819	202 118	208 328	231 791	271 788	6 210	23 463	39 997	11%	17%
Pärnu mk	167 830	188 100	194 440	237 277	232 849	6 340	42 837	-4 428	22%	-2%
..Pärnu linn	127 121	140 530	150 526	175 791	179 453	9 996	25 265	3 662	17%	2%
..Pärnu mk*	40 709	47 570	43 914	61 486	53 396	-3 656	17 572	-8 090	40%	-13%
Tartu mk	134 649	133 760	130 046	137 910	190 423	-3 714	7 864	52 513	6%	38%
..Tartu linn	98 456	100 877	98 485	103 180	157 754	-2 392	4 695	54 574	5%	53%
..Tartu mk*	36 193	32 883	31 561	34 730	32 669	-1 322	3 169	-2 061	10%	-6%
Ida-Viru mk	120 346	131 305	143 331	164 126	149 236	12 026	20 795	-14 890	15%	-9%
Harju mk	101 829	109 273	117 606	128 857	141 997	8 333	11 251	13 140	10%	10%
Saare mk	102 845	109 649	114 287	111 061	130 271	4 638	-3 226	19 210	-3%	17%
Lääne-Viru	100 698	87 687	99 018	115 203	114 239	11 331	16 185	-964	16%	-1%
Lääne mk	70 654	69 173	76 530	91 097	86 120	7 357	14 567	-4 977	19%	-5%
Valga mk	79 960	78 912	94 492	88 807	82 185	15 580	-5 685	-6 622	-6%	-7%
Võru mk	57 880	63 642	69 470	67 347	70 106	5 828	-2 123	2 759	-3%	4%
Põlva mk	60 507	60 779	63 215	70 817	62 336	2 436	7 602	-8 481	12%	-12%
Viljandi mk	44 752	38 046	45 790	51 747	50 712	7 744	5 957	-1 035	13%	-2%
Rapla mk	13 075	16 505	20 384	29 822	29 544	3 879	9 438	-278	46%	-1%
Hiiu mk	17 805	20 768	21 001	21 890	25 029	233	889	3 139	4%	14%
Jõgeva mk	18 657	20 691	22 180	19 872	18 958	1 489	-2 308	-914	-10%	-5%
Järva mk	12 777	13 938	15 704	12 655	15 551	1 766	-3 049	2 896	-19%	23%

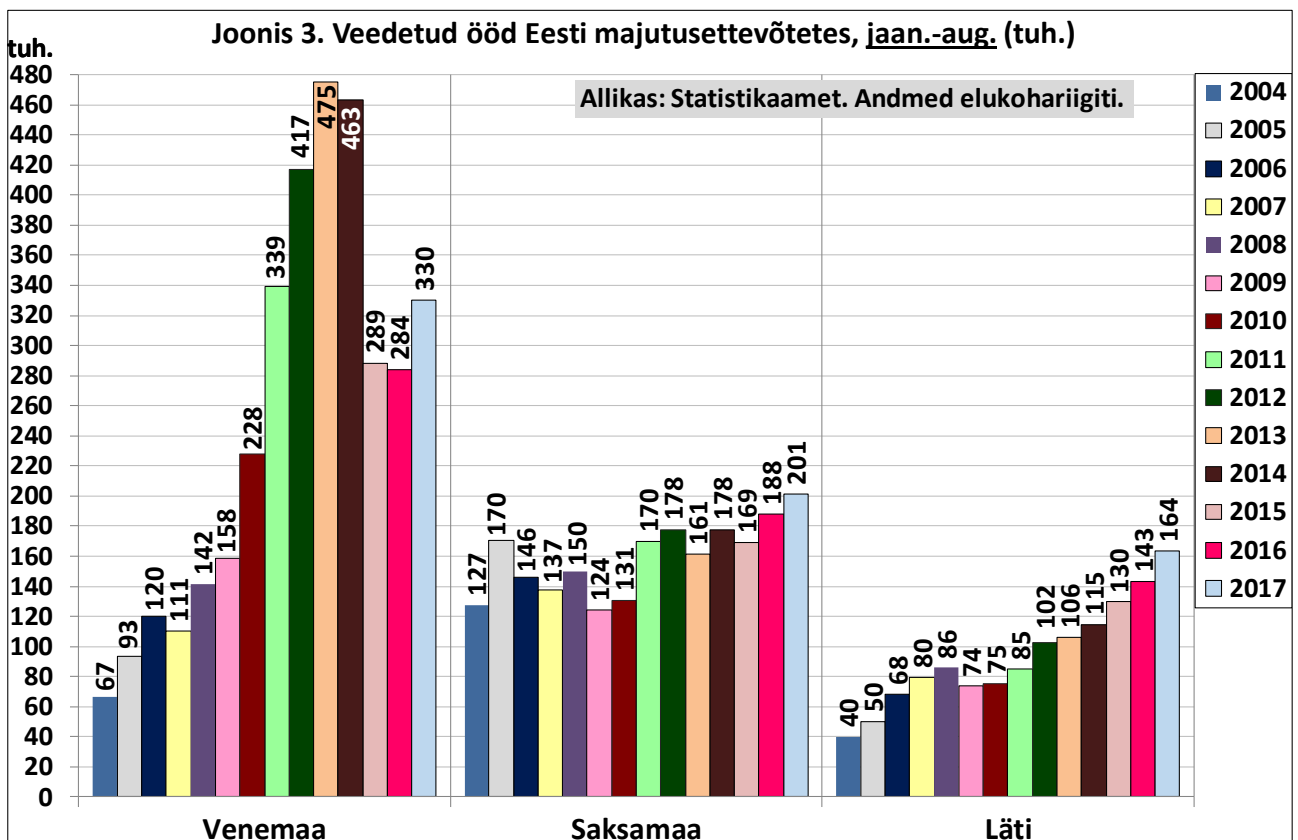
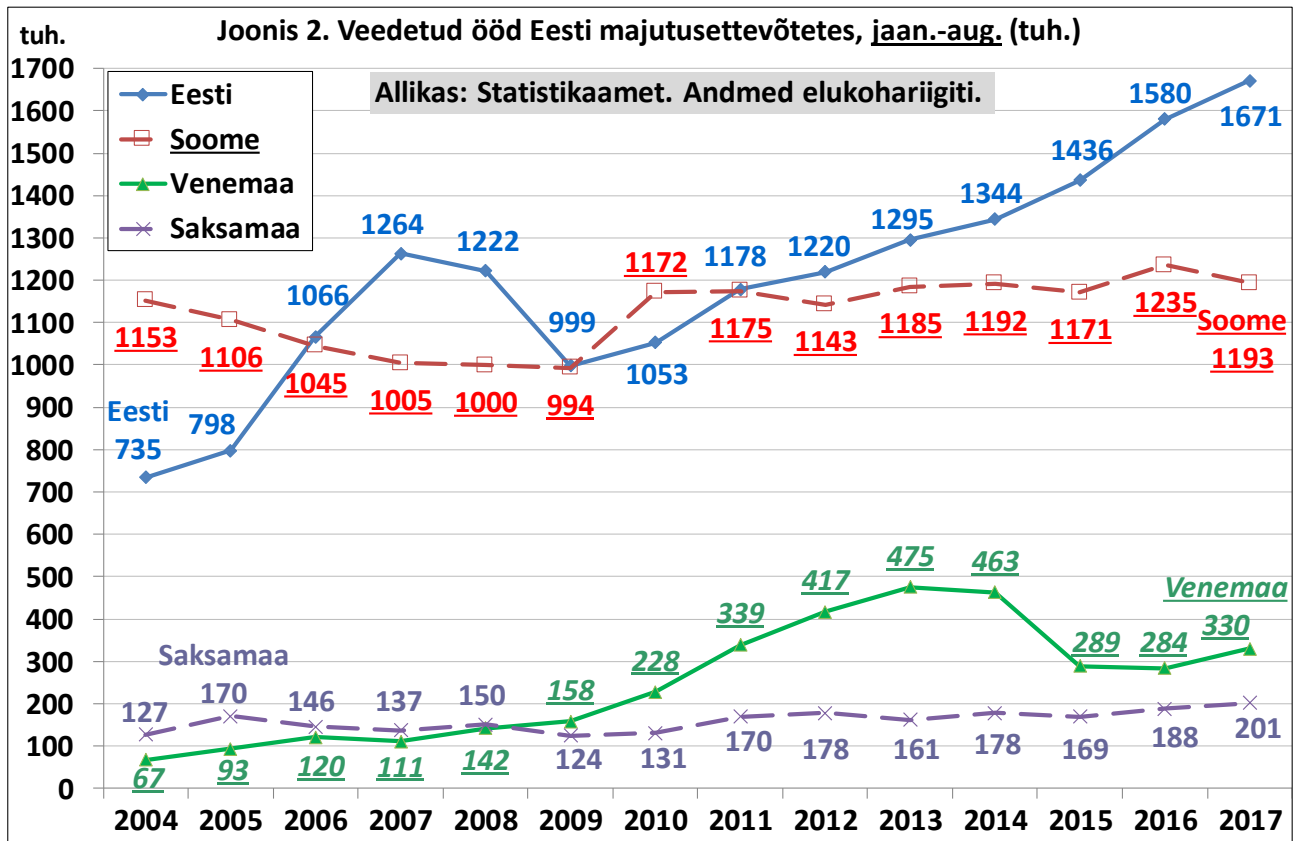
TURISMITULU

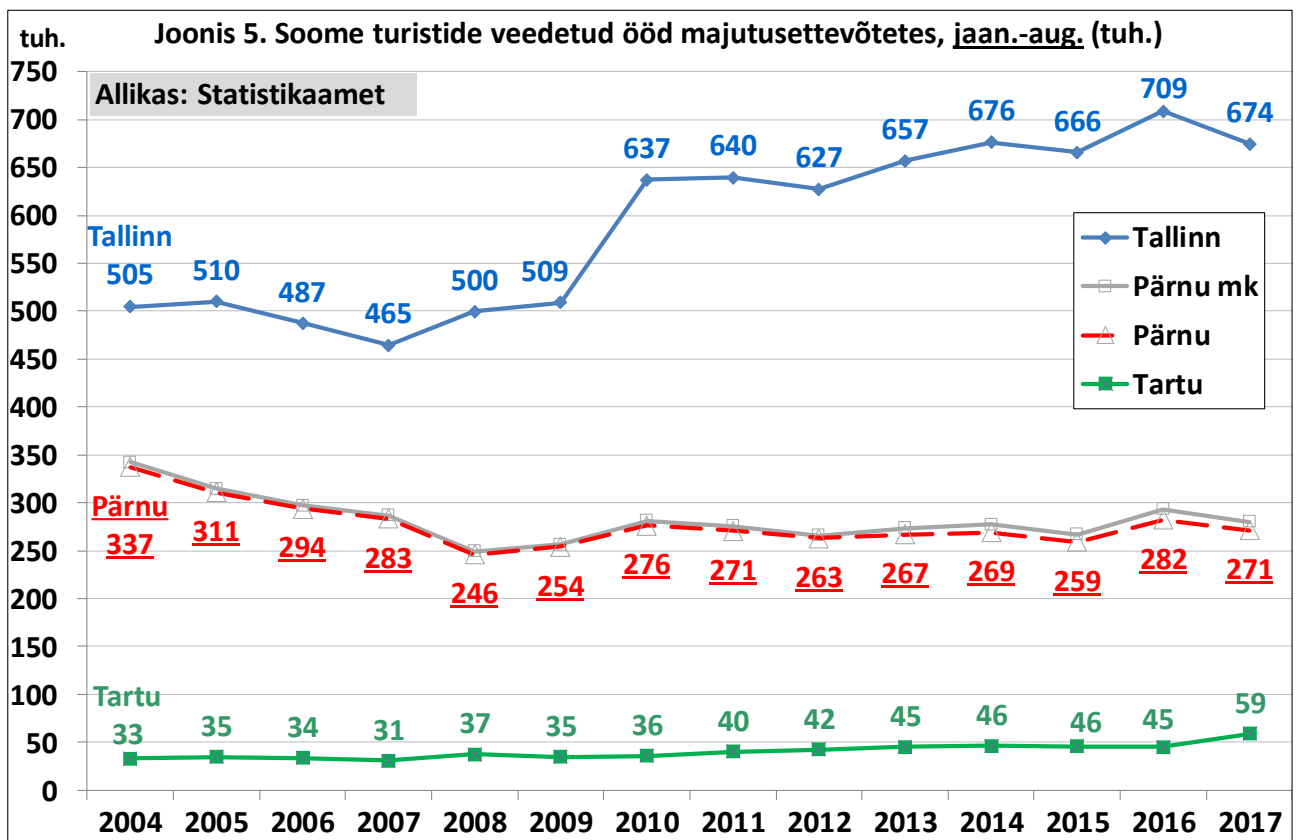
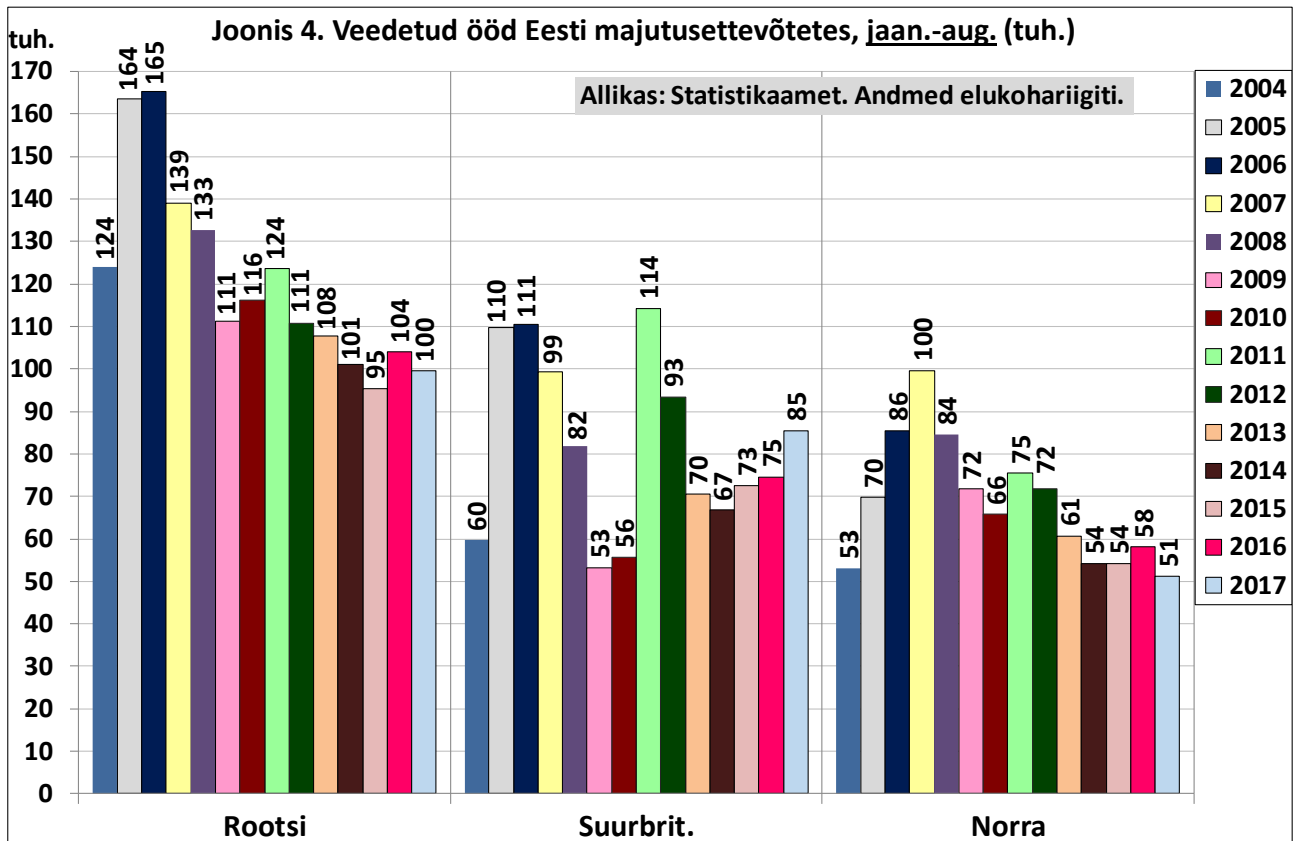
Eesti Panga andmetel oli reisisiteenuste eksport (väliskülastajate kulutused Eestis) 2017.a. esimesel poolaastal 668 miljonit eurot (kasv 2016. aasta sama perioodiga võrreldes 8,3% ehk 51 miljoni võrra). Reisijateveo eksport (väliskülastajate maksed Eesti transpordifirmadele) oli 2017.a. esimesel poolaastal 193 miljonit eurot (kasv 2016. aasta sama perioodiga võrreldes 16% ehk 27 miljoni võrra). Kahe eelmise näitaja summa ehk **Eesti kogutulu välis turismist (turismiteenuste eksport) oli 861 miljonit eurot (kasv 78 miljoni võrra ehk 10%)**. Reisisiteenuste eksport näitab kõigi väliskülastajate kulutusi Eestis (k.a. ühepäevakülastajad ja need, kes ei ööbi majutusettevõtetes).

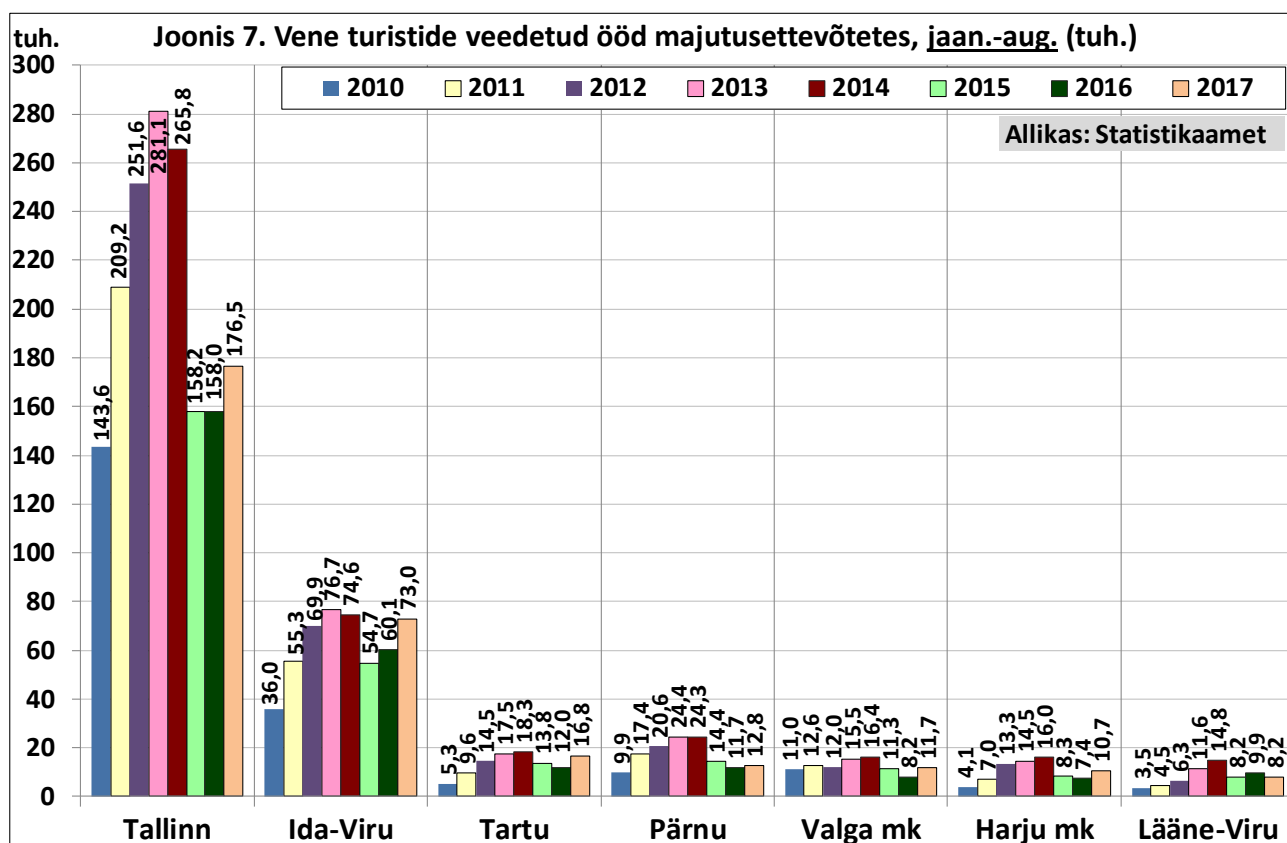
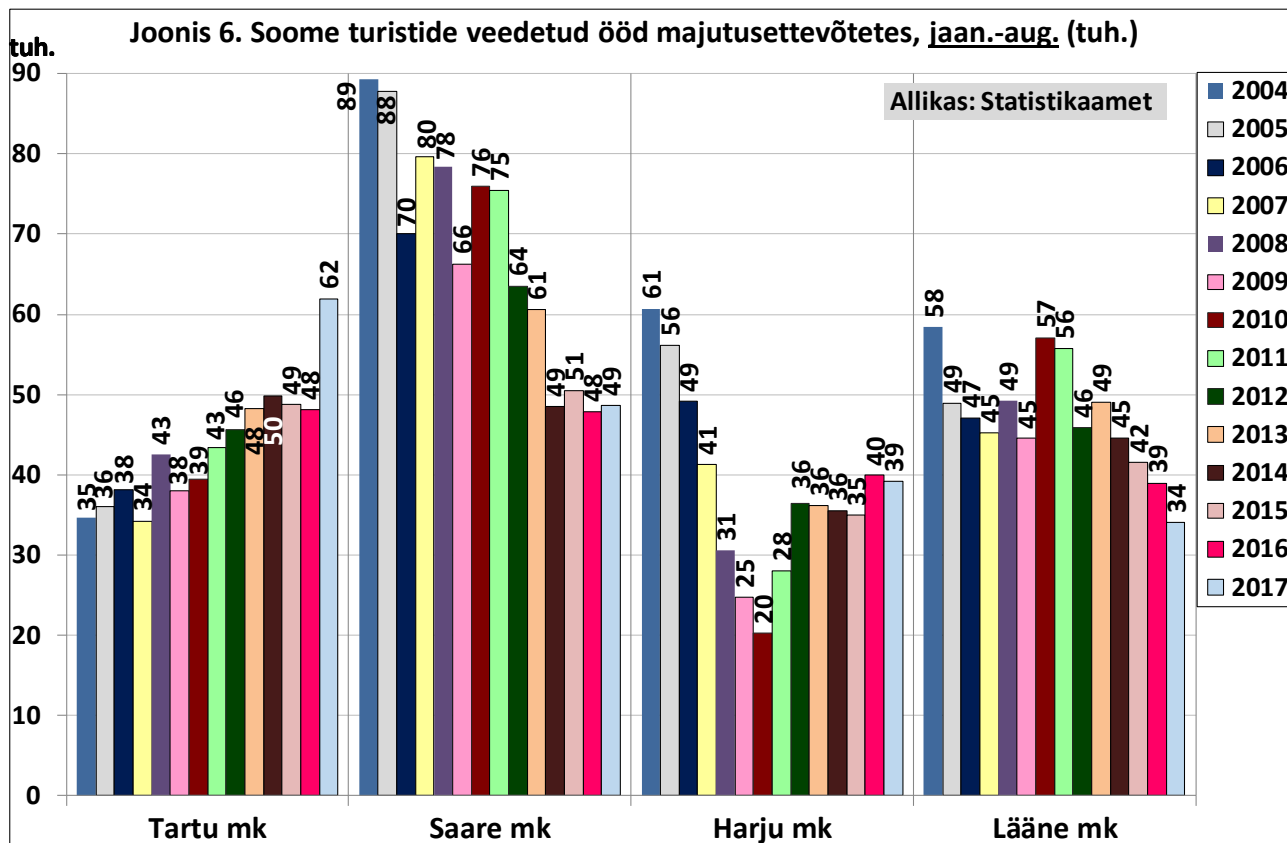
Statistikaamet kogub andmeid ka majutusettevõtete sissetuleku kohta. Kui majutusettevõtetes veedetud ööde arv kasvas esimese 8 kuu kokkuvõttes 4,3%, siis **majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist** kasvas 12% ehk 18 miljoni võrra (152 miljonilt 170 miljoni euroni). **Tallinnas** veedetud ööde arv kasvas 3,6%, kuid majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist kasvas koguni 16% ehk 13,5 miljoni võrra (83,9 miljonilt 97,4 miljoni euroni). **Tartus** veedetud ööde arv kasvas 39% ja sealsete majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist kasvas 45%. Tartus lisandus seoses uute hotellide avamisega tunduvalt voodikohti (näiteks 2017.a. augustis oli statistikat esitanud majutusettevõtetes kokku 3092 voodikohta, mis oli 29% ehk 703 võrra rohkem kui 2016.a. augustis). Tallinnas lisandus samal perioodil 600 voodikohta (nende arv kasvas 4%, jõudes ligi 16 000-ni). **Pärnus** veedetud ööde arv vähenes 0,2%, kuid sealsete majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist kasvas 4%. Väljaspool 3 populaarsemat linna veedetud ööde arv kasvas 1,8%, nende sissetulek majutusteenuste müügist aga 1% (vt. järgnev tabel).

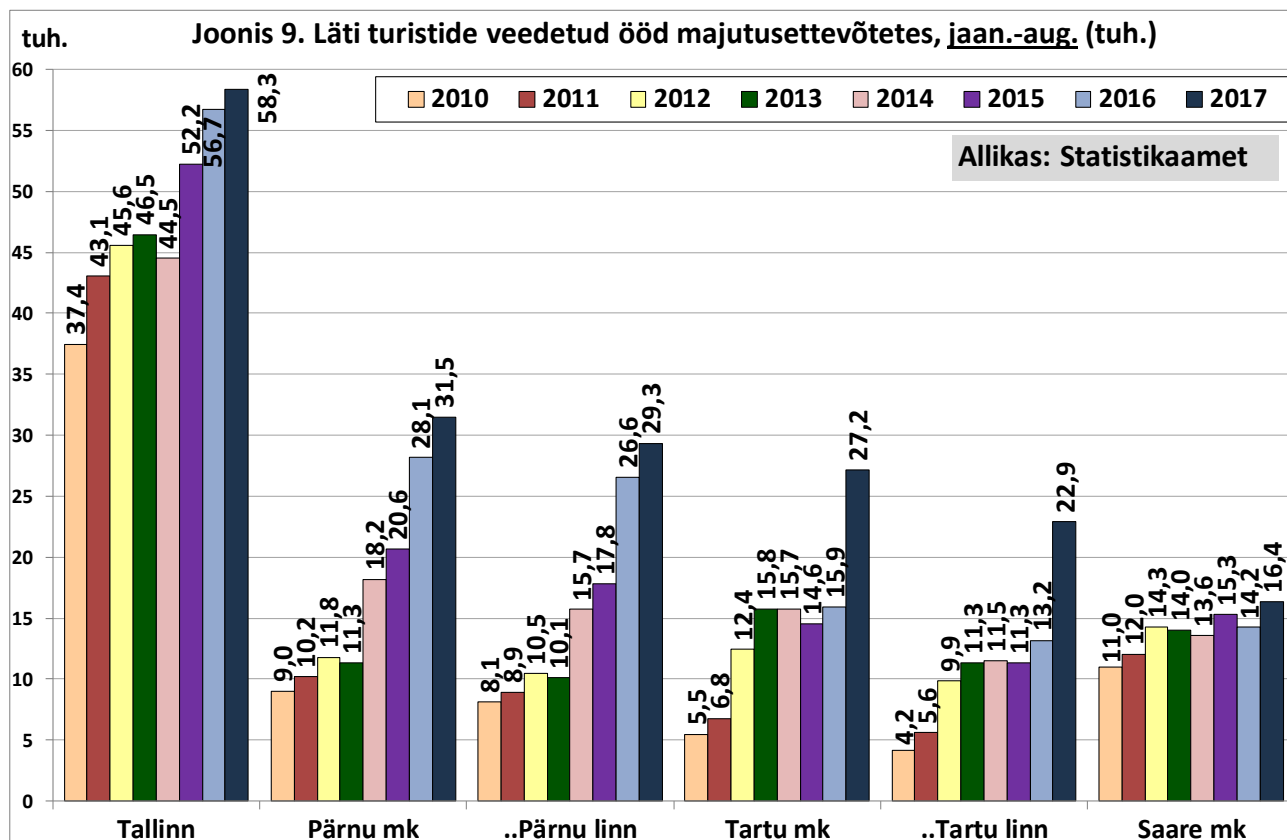
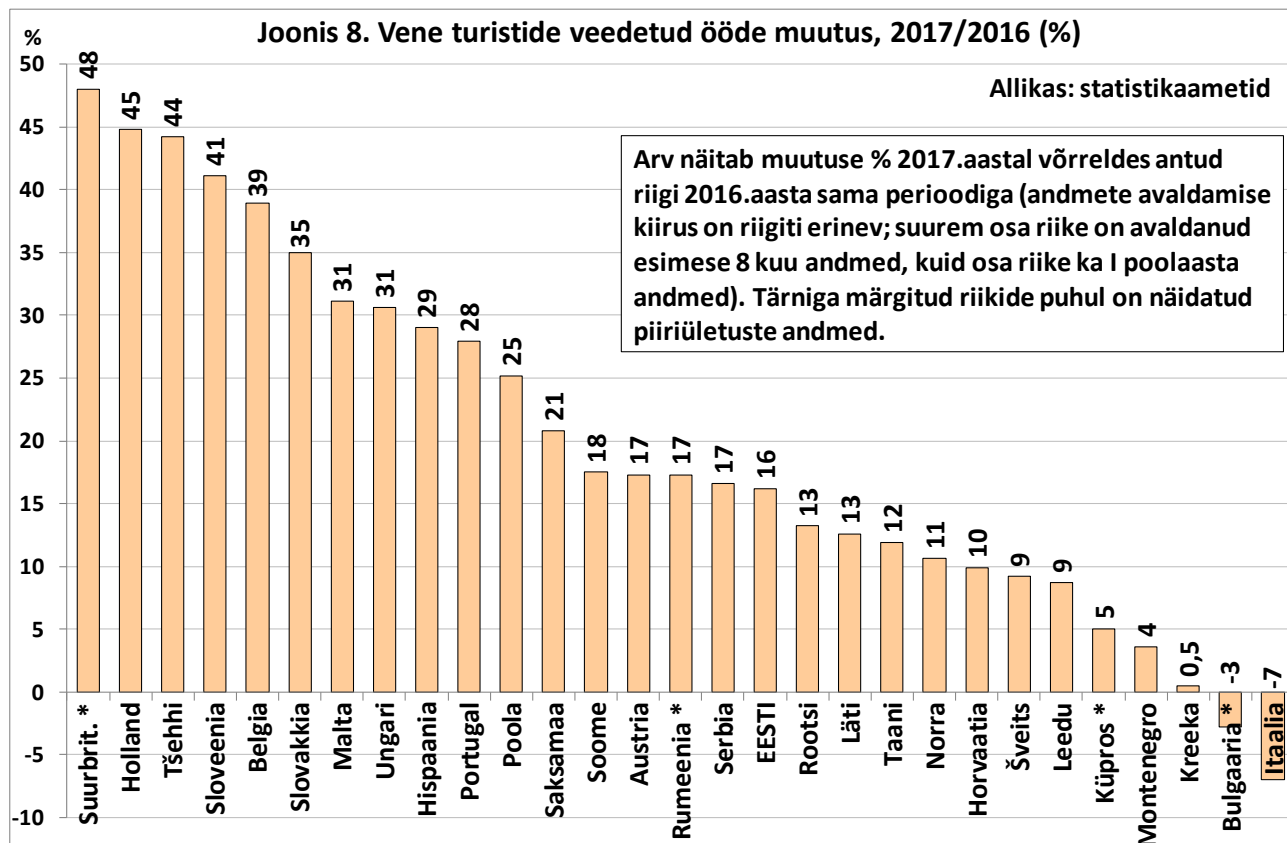
See tähendab, et Statistikaameti arvatav **ööpäeva keskmine maksumus** kasvas esimese 8 kuu kokkuvõttes Eestis keskmiselt 7%, Tartus ja Pärnus aga 4%. Tallinnas on alates veebruarist olnud ööpäeva keskmine maksumus kümnendiku võrra kõrgem kui 2016. aasta samadel kuudel (erandiks oli juuli, mil see oli isegi 17% kõrgem kui 2016.a. juulis).

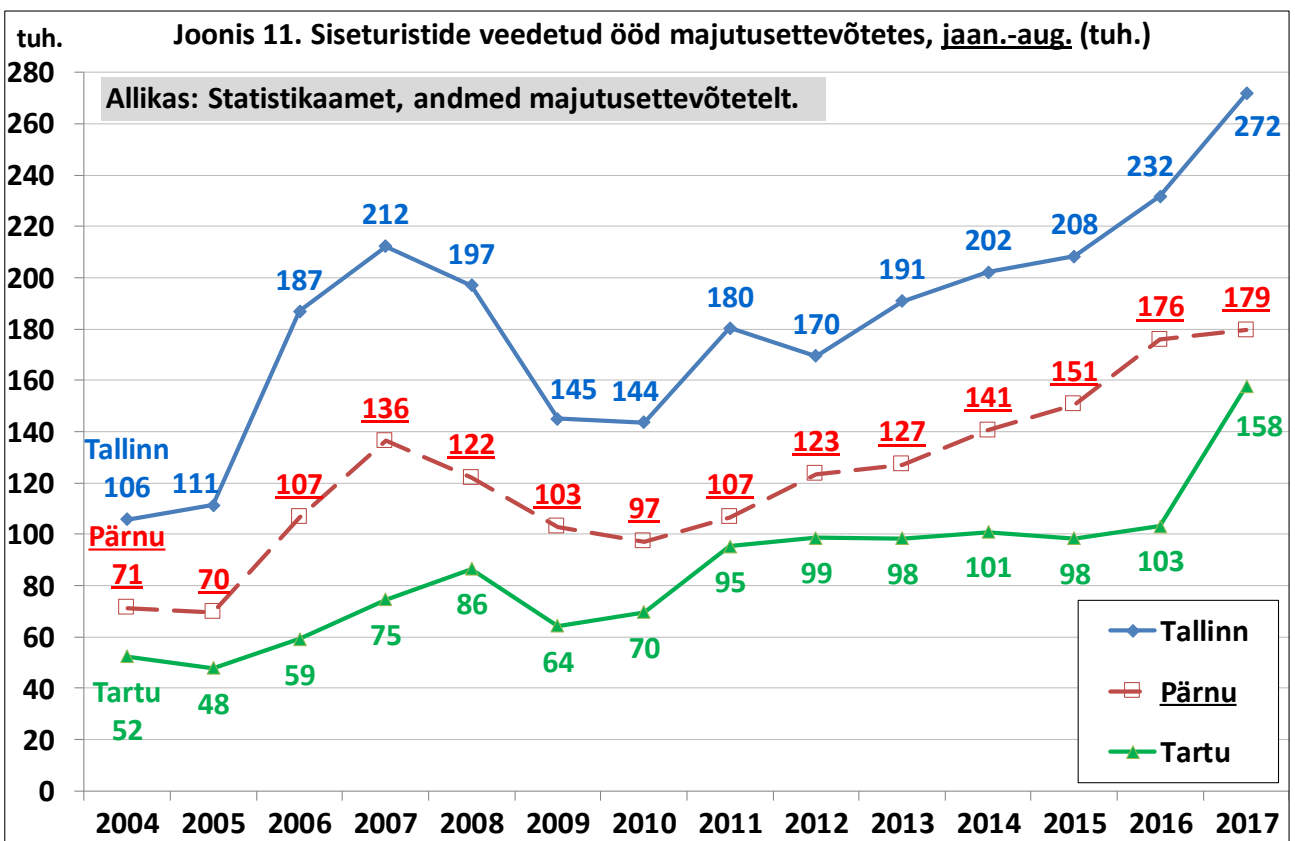
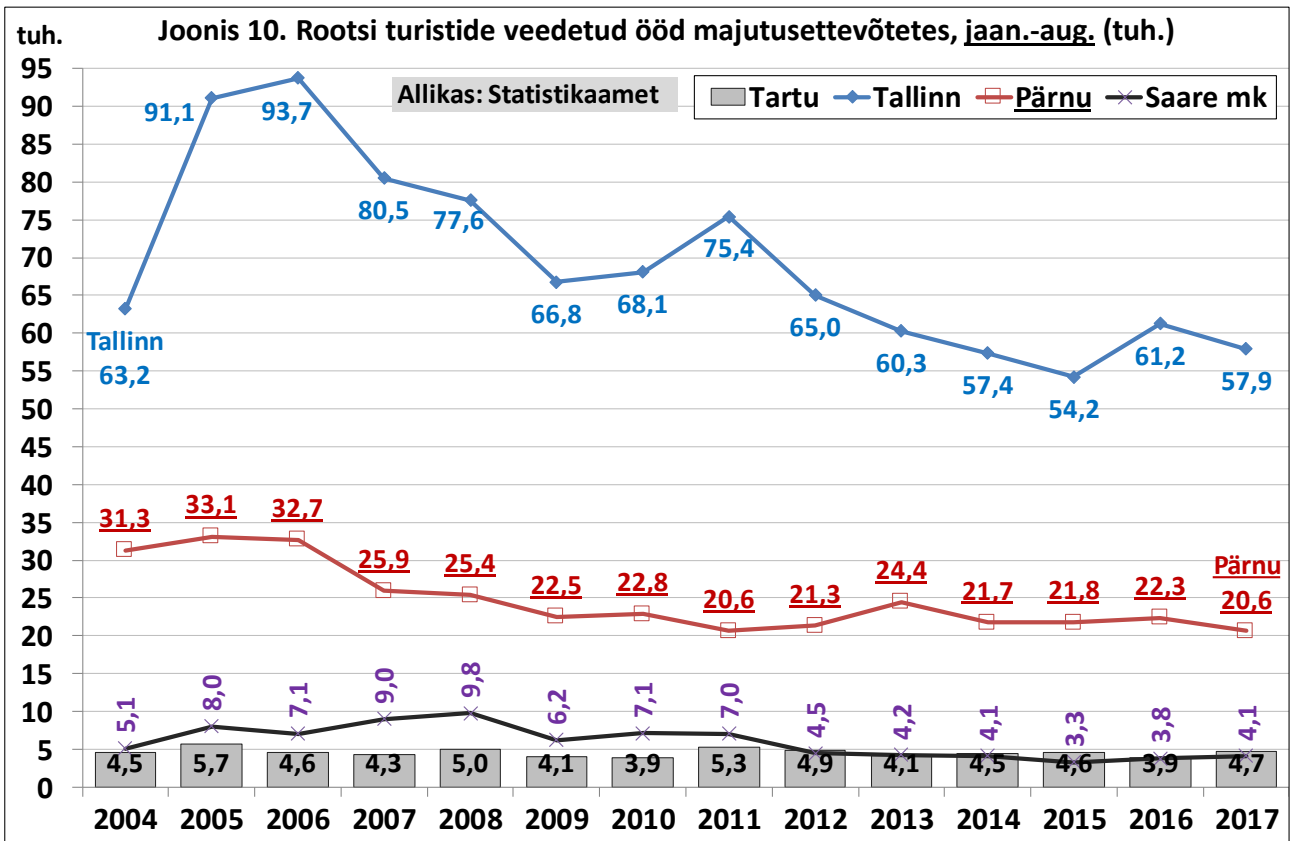
	Sissetulek majutusteenuste müügist, jaan.-aug. (tuh. eurot)				Veedetud ööd, jaan.-aug.			
	2017	2016	muutus 2017/16		2017	2016	muutus 2017/16	
kokku	170 175	152 056	18 119	12%	4 574 118	4 383 548	190 570	4,3%
Tallinn	97 397	83 872	13 525	16%	2 101 740	2 029 379	72 361	3,6%
Pärnu	19 811	19 076	735	4%	547 727	548 821	-1 094	-0,2%
Tartu	11 048	7 636	3 412	45%	325 274	234 069	91 205	39%
muud	41 920	41 473	447	1%	1 599 377	1 571 279	28 098	1,8%

Eesti majutusettevõtetes majutatud turistid ja nende ööbimised (elukohariigi järgi), **jaan.-august** 2013-2017.
Allikas: Statistikaamet, www.stat.ee.

	Majutatud turistid, jaanuar-august					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
kokku	2 096 628	2 183 622	2 185 831	2 330 413	2 486 822	2 209	144 582	156 409	7%	6,7%
Eesti	730 543	767 855	832 937	890 040	974 281	65 082	57 103	84 241	7%	9,5%
välituristid	1 366 085	1 415 767	1 352 894	1 440 373	1 512 541	-62 873	87 479	72 168	6%	5,0%
Soome	626 007	645 724	633 200	661 865	645 901	-12 524	28 665	-15 964	5%	-2%
Venemaa	202 310	199 612	130 889	131 910	158 018	-68 723	1 021	26 108	1%	20%
Läti	71 339	75 195	83 718	94 063	108 319	8 523	10 345	14 256	12%	15%
Saksamaa	80 197	90 006	89 442	97 730	96 615	-564	8 288	-1 115	9%	-1%
Rootsi	51 739	50 229	48 505	51 187	51 901	-1 724	2 682	714	6%	1%
Leedu	37 612	35 824	38 486	43 860	44 600	2 662	5 374	740	14%	2%
Suurbrit.	30 475	30 586	33 037	33 700	39 737	2 451	663	6 037	2,0%	18%
USA	20 543	24 470	25 819	28 025	28 263	1 349	2 206	238	9%	1%
Hispaania	18 735	20 612	22 308	26 265	27 895	1 696	3 957	1 630	18%	6%
Itaalia	21 311	21 327	22 486	25 846	26 509	1 159	3 360	663	15%	3%
Prantsusmaa	17 645	18 542	18 882	21 622	24 772	340	2 740	3 150	15%	15%
Norra	24 281	22 243	23 277	23 897	22 979	1 034	620	-918	3%	-4%
Poola	19 963	19 284	16 243	20 127	21 425	-3 041	3 884	1 298	24%	6%
Jaapan	7 227	11 069	14 815	15 871	17 615	3 746	1 056	1 744	7%	11%
Holland	11 922	12 609	13 044	15 723	16 050	435	2 679	327	21%	2%
Hiina	5 635	8 515	8 778	9 703	14 204	263	925	4 501	11%	46%
Taani	8 409	8 015	9 967	10 422	11 131	1 952	455	709	5%	7%
Austria	5 104	7 146	6 191	7 644	8 917	-955	1 453	1 273	23%	17%

	Ööbimised (veedetud ööd), jaanuar-august					Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2016/15	2017/16
kokku	4 059 444	4 134 312	4 069 884	4 383 548	4 574 118	-64 428	313 664	190 570	8%	4,3%
Eesti	1 295 083	1 344 346	1 435 822	1 580 279	1 671 344	91 476	144 457	91 065	10%	5,8%
välituristid	2 764 361	2 789 966	2 634 062	2 803 269	2 902 774	-155 904	169 207	99 505	6%	3,5%
Soome	1 185 022	1 191 744	1 171 410	1 235 350	1 193 267	-20 334	63 940	-42 083	5%	-3%
Venemaa	475 181	462 951	288 505	284 260	330 202	-174 446	-4 245	45 942	-1%	16%
Saksamaa	161 455	177 774	169 348	188 007	201 184	-8 426	18 659	13 177	11%	7%
Läti	106 282	114 711	129 753	143 480	163 555	15 042	13 727	20 075	11%	14%
Rootsi	107 746	101 083	95 442	104 009	99 507	-5 641	8 567	-4 502	9%	-4%
Suurbrit.	70 435	66 770	72 634	74 586	85 452	5 864	1 952	10 866	3%	15%
Hispaania	44 093	46 303	65 180	59 898	76 604	18 877	-5 282	16 706	-8,1%	28%
Leedu	67 319	63 646	61 943	80 000	73 949	-1 703	18 057	-6 051	29%	-8%
USA	48 049	54 403	65 973	70 460	62 162	11 570	4 487	-8 298	7%	-12%
Itaalia	48 763	48 663	50 732	56 326	55 189	2 069	5 594	-1 137	11%	-2%
Norra	60 716	54 140	54 229	58 023	51 293	89	3 794	-6 730	7%	-12%
Prantsusmaa	39 889	39 294	41 415	43 829	51 077	2 121	2 414	7 248	6%	17%
Poola	45 349	39 180	32 626	39 911	40 541	-6 554	7 285	630	22%	2%
Holland	24 802	26 097	26 884	31 656	32 184	787	4 772	528	18%	2%
Jaapan	12 731	18 648	23 081	25 638	27 476	4 433	2 557	1 838	11%	7%
Hiina	10 419	13 576	14 666	17 001	21 407	1 090	2 335	4 406	16%	26%
Taani	16 874	16 895	19 281	19 998	20 851	2 386	717	853	4%	4%
Austria	11 002	14 163	13 663	16 510	19 495	-500	2 847	2 985	21%	18%